

**Vetoomus rahapelihaittojen ehkäisemiseksi koronaepidemian aikana ministereille
Tytti Tuppurainen, Aino-Kaisa Pekonen ja Maria Ohisalo**

Koronakriisi on johtanut poikkeaviin olosuhteisiin. Eristys, sosiaalisten kontaktien puute, lomautukset, työttömyyden uhka, irtisanomiset ja huoli omasta ja läheisten terveydestä painavat mieltä. Tilanne ajaa monet hakemaan unohdusta, lohtua ja ratkaisua talousongelmiinsa rahapeleistä.

Rahapelit aiheuttavat yksilöille lukuisia taloudellisia, sosiaalisia ja terveydellisiä haittoja. Haitat ovat kauaskantoisia ja sisältävät vakavimmillaan perheväkivaltaa, itsemurhia ja jopa perhesurmia.

Veikkauksen rahapelikoneet ja pelisalit ovat olleet tarttumariskin vuoksi suljettuina 14.3.20 alkaen. Veikkaus on kuitenkin markkinoinnillaan ohjannut pelaajia verkkopelaamisen pariin ja pelaamaan kaikkein koukuttavimpia pelejä. Online-peliautomaateilla on mahdollista pelata suuremmilla panoksilla ja nopeimmilla kierroksilla. Puolessa tunnissa voi menettää tuhansia euroja. Moni pelaa pikavippiarahalla.

Sekä Suomessa että muissa maissa, jossa rahapelipaikat ovat koronan vuoksi suljettu, tutkijat ovat arvioineet rahapelaamisen todennäköisesti siirtyvän nettiin ja ylipäättään nettirahapelaamisen kasvavan.

Useat Euroopan maat ovat ryhtyneet toimiin kansalaistensa suojelemiseksi. Latvia on kieltänyt kaiken rahapelaamisen. Espanja on ajanut rahapelimainonnan liki kokonaan alas. Italia on kieltänyt kaiken rahapelimainonnan jo ennen koronakriisiä.

Rahapelimonopolin oikeutus on ehkäistä ja vähentää pelihaittoja. Hyvinvointivaltiossa vastuuta ei voida jättää vain yksilöille. Terveen rahapelikulttuurin puolesta ry. esittää, että valtio suojelee kansalaisiaan rahapelihaitoilta koronapandemian ajaksi ja että se vaatii Veikkaukselta seuraavia toimenpiteitä.

1. Rahapelien kohdennettu online-markkinointi ja vaarallisimpien ns. punaisten pelien pelikohdeinformaatio, joka käytännössä on mainontaa, on keskeytettävä.
2. Nykyiset pakolliset tappiorajat, jotka ovat 1000 euroa vuorokaudessa ja 2000 euroa kuukaudessa, on alennettava tappiorajoihin 70 euroa vuorokaudessa ja 280 euroa kuukaudessa. Rajat vastaavat Norjan vastaavia tappiorajoja ja koskevat verkossa pelattavia automaattipelejä, matkapelejä, eBingoa, pöytäpelejä ja tähdenlentoa.
3. Automaattipeleille on asetettava pakolliseksi maksimipanosrajaksi 1 euro.

Lisäksi Terveen rahapelikulttuurin puolesta ry. esittää, että valtio velvoittaa Veikkausta luovuttamaan THL:n ja Helsingin yliopiston CEACG:n tutkijoiden käyttöön kaiken tarvittavan datan, minkä avulla voidaan analysoida pelikoneiden ja pelisalien sulun vaikutuksia pelikäyttäytymiseen.

Helsingissä

15.4.2020

Terveen rahapelikulttuurin puolesta ry.